A°. 1856. N°. 111.

ZATURDAG 10 MEI.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal worden gehouden op Dingsdag den 13. Mei 1856, des avonds ten Zeven ure.

Utrecht 10 Mei 1856. De Burgemeester voornoemd, N. P. J. KIEN.

UTRECHT 10 Mei.

Het is nog het verdrag van 15 April, dat de aandacht wekt, en dat eerst thans, nadat het de eerste twee dagen, na zijn openbaar worden, vrij onbemerkt is gebleven. Men ziet er te Parijs bepaald eene poging van Oostenrijk in, om zich uit zijne geïsoleerde positie te redden. — Als we omtrent deze meening naar Parijs verwijzen, dan moeten we het niet minder doen, om de aandacht van den lezer te vestigen op een artikel van het *J. des Déb.*, waarin de handhaving van de regten der Christenen in het Oosten wordt besproken en waaruit tevens blijkt, dat men nog altijd van meening blijft, dat Rusland zijn uitsluitend beschermregt over de Christenen, in 't Oosten, zou doen gelden, als het er gelegenheid toe had. Dat wantrouwen jegens Rusland blijft dus tot door de meest gematigde staatslieden behouden, en ook uit dat oogpunt moet men derhalve het verdrag van 15 April blijven beschouwen, hoe weinig vriendschappelijk dat wantrouwend gevoel ook voor Rusland mag wezen en hoezeer dit ook in strijd zij met de innigheid, die men wel heeft willen beweren, dat tusschen Rusland en Frankrijk zou bestaan.

Houdt de geheele buitenlandsche pers zich nu eenigzins met het verdrag van 15 April bezig, de Parijsche in 't bijzonder en ook de Belgiesche bladen zijn nog gevuld met de zaak van de drukpersvrijheid in België, door graaf *Walewski* op eenigszins gevaarlijke wijze ter sprake gebragt. *Le Pays* en *le Constit.* beiden beweren, dat een deel der Belg. pers den aanval van den graaf door zijne schandelijke taal heeft uitgelokt, dat die pers tot keizersmoord opwekt, en dat de Bel. grondwet, niet bij magte schijnende, zoo iets te voorkomen, wel eenige wijziging behoeft. — De Belgiesche regering zal echter op dit punt geene enkele schrede voor haar magtigen nabuur wijken, hoe lief men ook beweere, dat Frankrijk het goede bedoelt. Het Brusselsch Kabinet steunt daarbij op de liefde van het volk voor zijne grondwet en op de medewerking van het liberale Engeland.

Dat het dit niet te vergeefs doet heeft eerstens de stemming der Belgiesche kamer en pers bewezen, terwijl zelfs gister door de bevolking van Brussel eene demonstratie is gedaan ten gunste der grondwet; ten tweede blijkt dit ook uit de beraadslagingen in het Engelsche Parlement, waarvan we onder Londen de verkorting mededeelen.

Uit dat verslag zal men ook omtrent Italie, de verkiezing der kommissarissen in de Donauvorstendommen en het moreel regt der mogendheden, om tusschen beiden te komen tot handhaving der regten den Christenen in 't Oosten verleend, nadere bijzonderheden vinden.

In de beide huizen heeft de regering later nog adressen van dankbetuiging aan het leger en de marine voorgesteld; ook is eene voordragt gedaan om aan generaal *Williams*, den dappere verdediger van Kars, als nationale belooning eene jaarrente van *f* 12,000 en den barontitel te verleenen. — Eindelijk zal men met genoegen vernemen, dat Engeland in welwillendheid willende voorgaan, aan zijne staatkundige veroordeelden bij gelegenheid van den vrede gratie heeft verleend. *Frost*, de chartist, en *Smith O'Brien*, het oud lid van 't Parlement worden met andere ballingen begenadigd.

Uit Turijn verneemt men, dat het kabinet in zijne politiek tegenover Rome zich gelijk zal blijven, wat men daaromtrent ook vroeger heeft gezegd.

Uit Konstantinopel wordt niet veel gemeld, dan bijzonderheden omtrent de zending der Cirkassiërs, die thans weinig zal baten, omdat de Bergbewoners hun tijd hebben verloren doen gaan, en omtrent het oproer, dat hier en daar in Turkije ontstaat, maar waaromtrent meestal nog slechts geruchten in omloop zijn. Wat dit laatste betreft, het wordt tijd, dat Turkije zijne troepen, die het uit de Krim beschikbaar krijgt, naar Syrië zende, om er de rust te handhaven.

— Bij besluit heeft Z. M. tot burgemeester der gemeente Megen benoemd den heer *B. Libotte*.

— Z. Exc. de heer *Rafaël Jabat*, de Spaansche gezant alhier, heeft deze residentie verlaten en is naar Parijs vertrokken, van waar hij den togt naar Madrid zal voortzetten. Waarschijnlijk zal hij in die betrekking door een ander staatsman worden vervangen.

— Bij kon. besl. van den 30 April is, met uitbreiding en wijziging van vroegere besluiten, bepaald:

1°. dat de jas, door de officieren der schutterijen, in klein tenue, gedragen wordende, zal zijn van donkerblaauw laken, met open kraag en één rij knoopen, geheel overeenkomstig het model bij de officieren der infanterie van het leger in gebruik, en de uitmonstering aan den kraag van rood laken;

2°. dat de voorschrevene bepaling, wat de kleur van het laken betreft, op de officieren der schutterijen, die thans van een jas van eene andere kleur van laken mogten zijn voorzien, slechts bij vernieuwing van dat kleedingstuk van toepassing zal zijn;

3°. dat de officieren der schutterijen geen zilveren galon aan de pantalons, ook niet in groot tenue, meer zullen dragen, maar dat het galon zal worden vervangen door eene wit lakensche bies.

— Door den minister van justitie is ter kennis van zijnen ambtgenoot van binnenl. zaken gebragt, dat vele notarissen, in plaats van zich bij den bewaarder der Hijpotheken en van het kadaster een naauwkeurig uittreksel uit de kadastrale leggers, overeenkomstig art. 6. No. 6, van het kon. besluit van 1 Aug. 1828 (*Staatsbl.* No. 52), aan te schaffen, zich gemakshalve uittreksels doen uitreiken uit de kadastrale stukken, onder de gemeentebesturen berustende. Ten gevolge hiervan zijn burgemeester en wethouders der gemeenten uitgenoodigd, om niet alleen geene afschriften of uittreksels uit de onder hen berustende kadastrale stukken af te geven, of te doen afgeven, maar te zorgen, dat door degenen, die voormelde stukken ter sekretarie komen raadplegen, geene uittreksels of kopijen worden genomen. *H. B.*

— Krachtens aanschrijving van het ministerie van oorlog van den 25 der vorige maand, zullen zich op den 2 Junij e. k. van Zwolle twee kampagnien van het 3e bat. 7e reg. infanterie op marsch naar Leeuwarden begeven, ten einde het garnizoen aldaar te versterken.

— Naar men verneemt is met 1 Mei jl., de heer inspekteur van den waterstaat in de 2. inspektie, *van der Kun*, ontheven van de waarneming van die inspektie en dezelve toegevoegd aan den heer inspekteur van den waterstaat in de eerste inspektie, *Ferrand* te Arnhem, zijnde de heer *van der Kun* bij het ministerie van binnenlandsche zaken aan het hoofd geplaatst van de derde afdeeling (waterstaat). *R. B.*

— Eergisteren werd te Amsterdam gehouden de algemeene vergadering van het Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen onder voorzitting van deu mede-hoofdbestuurder, den heer *W. H. Suringar*, die haar opende met eene toespraak over den weloverlegden en bezadigden gang, dien men in Nederland houdt in de trapsgewijze verbetering van het gevangenisstelsel, en de ontwikkeling van het penitentiair systeem, die gunstig afsteekt bij den teruggang in dezen in Frankrijk en elders, met uitzondering van België.

Vooral heeft de spreker aangetoond, dat wie, het doel wil, ook de middelen moet willen, en dat onder die middelen vooral behoort, dat er geene gevangenissen gebouwd worden van meer dan 200 cellen, en dat er voor het bezoek, ook door vrijwillige vereenigingen, worde zorg gedragen. *A. C.*

— Te Amsterdam is eene onderlinge Handelwaarborg-Maatschappij opgerigt, onder direktie van de heeren Mr. *J. W. Tijdeman* en *J. C. Reese Jr.*, ten einde den handel te gerieven, door onderlinge verzekering, zoodat de deelhebbers te gelijk elkanders verliezen hebben te dragen en de verzekerden zijn. Met stipte eerlijkheid, zonder winstbejagt op administratie-kasten als anderszins, kan deze maatschappij groot nut aanbrengen.

— Het bestuur der Akademie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen te Rotterdam, heeft heden in de groote zaal van de societeit *Harmonie*, in tegenwoordigheid van het gemeente-bestuur en een aantal leden der akademie met hunne dames, de aangekondigde tentoonstelling van schilderijen geopend.

De kunstschatten, die het aan de kommissie, uit dat bestuur, tot regeling der tentoonstelling, gelukken mogt te verzamelen, bewijzen op nieuw, dat de kunst, ver boven vooroordeel en bekrompenheid verheven, haar zetel vestigt dáár, waar zij vrij, onbelemmerd en zonder angstig naar de oogen van ware of gewaande beschermers te moeten zien, zich ontwikkelen en in hare natuurlijke schoonheid vertoonen kan. *N. R. C.*

— Eergisteren hield de gemeenteraad te Amsterdam eene zitting. Onder de behandelde zaken was een voorstel van B. en W. tot amotie van de Papenbrug, dat uitvoerige diskussien ten gevolge had, en wel over het al of niet wenschelijke van dien maatregel. Met 22 tegen 10 stemmen werd besloten die brug te amoveren.

— In de op heden, 9 Mei gehoudene zitting van den Gemeenteraad te 's Hage is, na eene langdurige beraadslaging, gestemd over de vraag, of voortaan ten behoeve der gemeentekas al, dan niet eene belasting op het gemaal zal worden geheven? Zestien leden hebben zich op het behoud dezer belasting verklaard en even zoovelen daarentegen, zoodat het nemen van eene beslissing tot eene volgende vergadering is uitgesteld. Drie leden waren afwezig.

— De benoodigde gelden zijn bijeengebragt voor het op te rigten zeemanshuis te Amsterdam en spoedig zal men dus overgaan tot de aanbesteding van dat gebouw, 't welk echter niet op zulk eene groote schaal als men primitief voornemens was, zal ingerigt worden.

— In de gisteren gehouden zitting der Arrondissements-regtbank te Rotterdam, korrektionele kamer, is in de zaak van *D. B. Adrian* lezing gedaan van het arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, waarbij die zaak wederom naar genoemde Regtbank verwezen was, voor zoo verre betrof de aanklagt van laster, die gepleegd zou zijn jegens den heer sekretaris generaal bij het departement van justitie, mr. *C. C. E. d'Engelbronner*. Getuigen werden niet op nieuw gehoord, maar alleen voorlezing gedaan van het proces-verbaal der teregtzitting van de Regtbank van 8 November laatstleden. De officier van justitie heeft daarop zijn rekwistoir voorgedragen, strekkende tot schuldigverklaring en veroordeeling van den beklaagde tot eene gevangenis van één tot acht maanden, geldboete van *f* 25 tot *f* 1000, en ontzetting van eenige regten. Nadat de beklaagde kortelijk ondervraagd was nopens de bedoeling wegens de beklaagde zinsnede in het door hem verspreid geschrift, heeft hij zelf zijne verdediging voorgedragen, en werd daarbij door den voorzitter een en andermaal tot de orde geroepen. De uitspraak is bepaald op aanstaanden Dingsdag den 13. dezer. *N. R. C.*

— Hebben we voor korten tijd in onze opgave omtrent de feesten opgenomen de schets van het plan der Maskeade, welke door de leden van de Studentenvereeniging *Mutua Fides* zal gegeven worden op den 25. Junij, en die bestaan zal uit 4 groepen, voorstellende *ons Vaderland*, *omstreeks het midden der XVII eeuw*, — dezer dage is ook het plan der Maskerade, die het Studentenkorps op den 17. Junij zal houden, ons toegezonden. Het plan dier maskerade geeft men op als volgt:

„De geheele voorstelling zal zijn, *de tijd van Prins Willem I* en zal men alzoo de grondleggers van Neêrlands vrijheid in een optogt vereenigen, om hun hoofd, Neêrlands eersten Oranjevorst geschaard. — Zoo zullen de hoofden der misnoegde Edelen en onderteekenaars van het Compromis, — de eerste strijders te land en ter zee, — de voornaamste Hollandsche staatslieden dier dagen er hunne plaats vinden; terwijl hij, die ten allen tijde metterdaad, ofschoon dikwijls niet in naam, hun aller hoofd en leidsman was, — de groote *Willem I*, door zijn hofstoet vergezeld, den optogt zal besluiten."

— Gister is aan de hoogeschool te Leiden publiek gepromoveerd in de geneeskunde de heer *W. M. Overes*, geb. te Rotterdam, na verdediging van een akademisch proefschrift over braking bij barenden.

*— Sedert eenige dagen kondigt het uurwerk van den toren der Hervormde kerk te Philippine weder het uur van den dag aan; jaren lang heeft het stil gestaan, althans van af November 1798, toen de klok uit den toren is genomen, en den 17 dier maand naar Gent vervoerd, als nationaal eigendom, bestemd om versmolten te worden voor kluiten; ze is echter in wezen gebleven, misschien toen wel verkocht; thans hangt ze in de Parochie kerk van het naburig Entvelde (Belgie). Het uurwerk is voor oud ijzer blijven liggen; bij onderzoek is het echter gebleken, dat het voor herstelling vatbaar was, en is dus door het burgerlijk bestuur der gemeente toevertrouwd aan den horologiemaker *D. P. van Boven* te Sas van Gent, die daardoor het bewijs heeft gegeven zijn vak meester te zijn, en voor dergelijke werken alle aanbeveling te verdienen.

— Uit het vroeger opgemaakte drietal predikanten heeft de kerkeraad der Remonstrantsch-Gereformeerde gemeente te Rotterdam gister tot predikant beroepen den heer *C. P. Tiele*, predikant te Moordrecht.

— Naar men van goederhand verneemt bestaat er gelegenheid om den zoogenaamden *Beunaker* (veenplas), gelegen tusschen de gemeenten Giethoorn, Wanneperveen en Ambt-Vollenhove droog te maken. Immers de bij deze zaak belanghebbende gemeentebesturen zijn in onderhandeling getreden om de gelden bijeen te brengen, welke tot het maken van een behoorlijk plan en eene raming der kosten vereischt worden. Daar de waterstaat jaarlijks gemiddeld *f* 5000 moet besteden om dezen plas binnen zijne oevers te houden, en deze som gekapitaliseerd de schatkist in staat stelt, om buiten schade *f* 125,000 tot de kosten bij te dragen, twijfelt men niet of deze som en de koopschat van ruim 1000 bunders land zullen meer dan voldoende zijn om de uitgaven, welke de werkzaamheden van het droog maken zullen vorderen, te bestrijden. Naar wij nader vernemen zal de heer ingenieur *B. P. G. van Diggelen* zich met de voorloopige opnemingen, het maken van plannen en eene begrooting der kosten belasten. *A. C.*

— Gedurende de maand April, zijn van de Hoogeveensche vaart afgevaren 1384 vaartuigen, metende 36533 tonnen, behalve 108 ongemeten scheepjes. Het totaal der afvaartsgelden over die maand beloopt *f* 2949.55. *N. R. C.*

— Men schrijft uit 's Hage aan de *Amst. Ct.*, dd. 8. Mei: „Op 19. dezer, dus daags na de jaarlijksche algemeene vergadering van het Groot-Oosten der vrijmetselaren in Nederland, zijne Koloniën en onderhoorige landen, zal te 's Hage gevierd worden, met buitengewone plegtigheid, het honderdjarig bestaan van gemeld G. O. hier te lande, en tevens van het veertigjarig grootmeesterschap van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden.

— Door het plaatselijk bestuur van Amsterdam is vergunning verleend tot het oprigten van een Hoogduitsch theater gedurende de zomermaanden, in de Plantage bij de Fransche laan. Onderscheidene goede tooneelisten, thans werkzaam bij het Hoogduitsch opera-gezelschap in den Hollandschen schouwburg, zullen aan het nieuw opgerigte zomer-theater geplaatst worden.

— Men deelt ons de bijzonderheid mede dat er dit jaar te Kesteren drie volle broeders, geen drielingen, tegelijk hebben moeten loten voor de militie; hun moeder, namelijk, was in het begin van hun geboorte-jaar van tweelingen, en in het laatst van dat zelfde jaar nog van een zoon bevallen.

— Nu alle hoop schier verdwenen is, om ooit weder iets te vernemen van de stoomboot Pacific, is het niet onbelangrijk te vernemen, hoe vele menschen met het vergaan van dien bodem waarschijnlijk het leven verloren hebben. De equipage bestond uit 141 personen, voor meer dan de helft vaders van huisgezinnen. Bovendien bevonden zich aan boord 44 passagiers, meerendeels Amerikanen.

— Men verneemt dat er den aanstaanden 15 dezer, 18 personen uit de dorpen Bruchem, Kerkwijk en Gameren naar Noord-Amerika zullen vertrekken, om aldaar als landbouwers hun geluk te gaan beproeven.

*— Als vervolg op het in een vorig N^o^. van dit blad geplaatste berigt, omtrent het aan de bijen voederen van broodsuiker, deelen wij in het belang der goede zaak voor den minkundige mede de wijze, waarop het voederen van broodsuiker moet plaats hebben. Het bestaat als volgt: het werk of de schijven der bijen moet eenigermate worden afgesneden, ten einde het stuk broodsuiker vast te doen zitten; zoodat de suiker vlak op hetzelve komt te liggen, de broodsuiker en het werk moet alsdan met eenig grijs papier bedekt en vastgehecht worden door de spijlen, die kruisgewijze over elkander worden gestoken; terwijl de bijen dan ongemoeid tot in Maart kunnen blijven staan, bijaldien men dit middel zoowel des winters als in het voorjaar wenscht te bezigen; het een en ander is echter min of meer afhankelijk van de weêrsgesteldheid, vooral wat betreft het onaangeroerd laten staan der bijen.

HELDER, 8 Mei.

Te Texel uitgezeild Vier Gebroeders, kapt. *Haken*, van Batavia.

HELLEVOETSLUIS, 8 Mei.

Uitgezeild Julie, kapt. *v. Vollenhoven*, naar Padang.

WATERHOOGTE.

Arnhem 9 *Mei.* 2.09 El; + AP. 9,04. Gev. 13 d.
Keulen, 8 „ 9 v. 7 d. Rijnl. Gev. 11 d.

RUSLAND.

PETERSBURG, 1 Mei

Keizer *Alexander* heeft den 29 April een manifest uitgevaardigd, waarin bepaald wordt dat de krooning des Czaars en der Czarin, welke hij niet wilde laten geschieden, terwijl de oorlog voortduurde en duizenden hun heldenbloed voor het vaderland ten offer bragten, te Moskou zal plaats hebben in de maand Augustus a. s., en waarbij zijne onderdanen worden opgeroepen om Gods zegen over het keizerlijk echtpaar en het rijk af te smeeken.

ITALIE.

ROME, 2 Mei.

Het Mexikaansche gezantschap personeel is van hier naar Amerika terug gekeerd. Het verschil tusschen Rome en Mexiko is vergroot, doordien het bestuur van dat rijk al de klooster en kerkgoederen in bezit heeft genomen, met het doel om het finantie wezen te herstellen. (Men vergelijke dit berigt met de tijdingen uit Mexiko onder Londen.)

TURIJN, 7 Mei.

Heden hebben de beraadslagingen over de interpellatien voortgeduurd. De heer *Mamiani* heeft eene rede gevoerd ten gunste van het gouvernement. De graaf *de Cavour* heeft de nota voorgelezen, die, over de Italiaansche zaak, op het kongres is ingediend, en heeft er bijgevoegd, dat het kabinet van Turijn bij zijne staatkunde nopens Rome zou blijven persisteren.

De afgevaardigden, zoowel van de regter als van de linkerzijde hebben hunne ondersteuning hem toegezegd. Vervolgens is eene dagorde aangenomen om het gedrag van den graaf *de Cavour* goed te keuren.

De generaal *Alp. La Marmora* is met 265 van de 279 stemmen tot afgevaardigde hernoemd.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 8 Mei.

Ten opzigte van het afzonderlijk verdrag zegt de *Zeit.*: „Turkijë heeft in de laatste jaren groote militaire vorderingen gemaakt, en in den jongsten oorlog heeft het eene goede school gehad; die oorlog heeft zijne keurtroepen gevormd, welke alleen toereikend waren, om het geoefend Russiesch leger, aan den Donau tegen te houden. Bouwt het op dien grond voort, verheft het zich in één woord, van een half beschaafden Aziätischen staat tot de plaats, welke het verdrag van 30 Maart het in de Europesche volkenfamilie heeft voorbehouden, dan zal het spoedig genoeg in zich zelf de waarborg zijner onafhankelijkheid vinden en niet voor zijne territoriale onschendbaarheid behoeven te vreezen. Is dit het geval niet, dan zullen alle bij verdragen daargestelde waarborgen van vreemde mogendheden, Europa's toekomst niet tegen nieuwe Oostersche denkbeelden beschermen.

Aan de *Bresl. Ztg.* wordt uit Weenen geschreven dat de veldmaarschalk *Radetzky* zich onmiddelijk tot den keizer gewend zou hebben met het verzoek, dat de sedert lang voorgenomene staatkundige hervormingen tot stand mogten komen, of wel, dat hij van de antwoordelijkheid zijner betrekking ontheven mogt worden.

— Een geweldige brand heeft een geheel kwartier van Stokholm in de asch gelegd.

ENGELAND.

LONDEN 8 Mei.

In de zitting van het Lagerhuis van den 7. zijn de beraadslagingen over het vredesverdrag voortgezet en heeft de heer *Drummond* zich een krachtigen aanval op het geestelijk gezag veroorloofd, en gezegd, dat de geestelijkheid in geheel Europa onder het beheer der burgerlijke wet moet teruggebragt worden. Vervolgens wees hij op de rede van den heer *Walewski* betreffende de Belgiesche pers en hoe Engeland niet dan met wantrouwen elke bedreiging tegen hare vrijheid in dat land kan zien.

De heer *Bowijer* was van oordeel, dat het verdrag Turkije's lijk slechts noodeloos gegalvaniseerd had. Hij loochende voorts al wat van sommige Italiaansche regeringen gezegd was, en zeide, dat Engeland beter zou doen den toestand van Ierland te verbeteren, dan zich met die geruchten bezig te houden.

De heer *Fitzgerald* wilde den vrede niet *eervol* genoemd hebben, en meende, dat Rusland binnen korter of langer tijd er een groot overwigt op de zaken van Turkije door kon verkrijgen. Van Griekenland en Italie sprekende, veroordeelde hij ook het kruisvaartstelsel tegen de misbruiken en dwalingen der regeringen van die landen.

De heer *Whiteside* verlangde te weten of de regering de verantwoordelijkheid van lord *Clarendon's* gedrag aanvaart met betrekking tot de meening der gevolmagtigden over de Belgiesche pers.

De heer *Gibson* vond den vrede eervol, doch zou het betreuren zoo Turkij's toestand moest blijven wat hij was; hetgeen hij echter niet geloofde. Vervolgens de bijzonderheden nagaande vroeg hij, of het wel voorzigtig was geweest daarin te treden, buiten de tegenwoordigheid der Staten die zij betreffen, hetgeen de internationale betrekkingen in wanorde zou kunnen brengen. Ik zal, zeide hij verder, over de taal welke lord *Clarendon* ten laste gelegd wordt niet uitweiden, maar ik geloof dat hij gesproken heeft van wat hij zag, en, wat hij zag, wekt in Engeland geene sympathie. Volgens de hierop betrekking hebbende zinsnede der protokollen wordt een hulpmiddel vereischt tegen de onbeperkte buitensporigheden der Belgische pers, en die noodzakelijkheid wordt door alle gevolmagtigden, zelfs door hen die in beginsel de vrijheid en onafhankelijkheid der pers erkennen, beaamd. Dit is eene kwestie, die ons als natie van zeer nabij bestaat; want is de Belgiesche pers vrij, wat is dan de Engelsche. Zoo de pers zich in België ongestraft aan buitensporigheden schuldig maakt, is het niet omdat er geene wet bestaat om die te fnuiken, maar omdat men verzuimt van die wet gebruik te maken. Dit is dus eene kwestie die gebiedend onze aandacht en die der overige groote mogendheden vereischt; en ik hoop dat zij de belangen zullen in aanmerking nemen van een land dat, hoewel van ondergeschikt gewigt, wat betreft zijn grondgebied, niettemin evenveel regt heeft op de sympathie en het ontzag der wereld als de fierste en magtigste natie van Europa."

Lord *Palmerston* heeft deze en andere sprekers namens de regering beantwoord, en alle bepalingen van het vredesverdrag verklaard en geregtvaardigd, en volgehouden, dat het doel des oorlogs de afwering der aanvallen op diplomatiek en militair terrein tegen de onafhankelijkheid des Sultans en de onschendbaarheid zijner Staten gerigt, volkomen bereikt is. Met betrekking tot den firman, zeide hij, dat ieder erkent dat die allezins voldoende is. De eenige vrees die sommigen geuit hadden was, dat de Sultan hen desverkiezende morgen zou kunnen herroepen en de verbonden mogendheden dan niet geregtigd waren tusschen beide te komen. Maar, zeide hij in het verdrag is van dien firman melding gemaakt, en zoo zij ingetrokken wierd, zouden de geallieerden zedelijk het regt hebben tusschen beide te komen en op voldoende wijze te remonstreren, om het beoogde doel te bereiken. Met betrekking tot de Italiaansche kwestie is hij zeer kort en duidelijk geweest; aan de vreemde bezetting moest een einde komen en dat kon niet geschieden, alvorens de redenen die er aanleiding toe gaven zouden hebben opgehouden te bestaan. Die oorzaken zijn de kwade praktijken der regering, vooral van den kerkelijken staat en het koningrijk der Beide Siciliën. Lord *Palmerston* maakte zelfs eene voor het pausselijk gouvernement niet zeer vleijende vergelijking tusschen die regering en die der Romeinsche republiek van 1848—1849. Ter zake der Belgische pers heeft hij lord *Clarendon's* taal ter konferentie verdedigd en doen uitkomen dat krachtiger en duidelijker bewoordingen de zaken waarschijnlijk hadden verworven en de konferentien doen afbreken; hij voegde er echter bij dat de woorden van Lord *Clarendon* even afdoende zijn geweest als wanneer hij zich minder had ingehouden, en de minister besloot met de verklaring, dat Engeland nooit deel zal nemen aan maatregelen, ten doel hebbende eene onafhankelijke natie eene gedragslijn ten opzigte harer eigene drukpers voor te schrijven.

— De berigten uit Mexiko van den 5. April zijn zeer belangrijk. De oorlog is te Puebla geëindigd: de president *Comonfort* heeft gezegevierd. *Haro y Tamiriz* is in een klooster gevlugt. De R. Kerk heeft al haren invloed door dezen opstand verloren. De Kerk had in Mexiko onmetelijke rijkdommen, welke door het gouvernement thans in beslag zijn genomen en ten voordeele der uitgeputte schatkist zullen verkocht worden. Het geheele rijk vorderde dezen maatregel, dewijl de ondervinding in al de Zuid Amerikasche Staten heeft geleerd, dat hoe rijker de kerk en de kloosters zijn, hoe langer de opstand tegen de gouvernementen duurt. De geestelijken wenden al hunne schatten en die der kerk aan om den opstand niet

alleen te veroorzaken, maar om denzelve te onderhouden. De bisschop van Puebla heeft wel den banbliksem tegen al degenen, die dezen maatregel begunstigen, uitgevaardigd, doch de inwoners van Mexiko zijn eindelijk wijzer geworden, en lagchen om dien dwazen maatregel, die in onze eeuw al zijne kracht heeft verloren. Men schat de inkomsten der kerk en kloosters in Mexiko op 12 millioen dollars jaarlijks. De baron *van Humbold*, die in 1803 dat land bezocht, had gelegenheid de registers der godsdienstige fondatien in elk bisdom te onderzoeken, en schatte dezelve op 40 millioen dollars. Deze som is door den koning van Spanje en de oorlog voor de onafhankelijkheid met 7 millioen verminderd. Doch in 1831 heeft de heer *José Mora*, een der kundigste mannen van Mexiko, de zaak onderzocht en een verslag aan het kongres van Zacatecas ingediend, en bewezen dat de rijkdommen der geestelijken aanzienlijk waren vermeerderd, en door hem werden geschat op 75 à 80 millioen dollars. (Een dollar is *f* 2,50) Sedert dien tijd zijn deze schatten steeds vermeerderd De President *Comonfort* heeft den 31 Maart al de kerkelijke en klooster goederen van Puebla reeds doen in beslag nemen. Het besluit zegt, dat de geestelijken den burger oorlog door alle mogelijke middelen hebben aangemoedigd en steeds een groot gedeelte der rijkdommen daartoe hebben aangewend, Het bestuur der bezittingen van dat bisdom zal aan kommissarissen worden opgedragen en een gedeelte zal worden aangewend om de oorlogskosten tegen de opstandelingen te betalen, om die inwoners, die daardoor schade geleden hebben, te gemoet te komen, en om aan de gekwetsten, en de Weduwen en weezen der gesneuvelden pensioenen te verleenen.

LONDEN, Vrijdag 9 Mei.

Heden werd aan de Beurs aangekondigd, dat het gouvernement het plan heeft om eene nieuwe geldleening aan te gaan van 5 millioen pond sterling, of 60 millioen gulden. De geconsolideerden zijn geopend tegen 93¼.

De koningin heeft beloofd den 27. Mei het bal met hare tegenwoordigheid te vereeren, hetwelk de Turksche ambassadeur zal geven.

Het antwoord van de koningin op het adres van het Parlement is heden in de beide Huizen medegedeeld.

Het gouvernement heeft een pensioen gevraagd van 1000 pond sterling voor den generaal *Williams* en de waardigheid van baronet met den titel van sir *William Williams van Kars*. Dit voorstel van het gouvernement is in de beide Huizen met de levendigste toejuiching ontvangen.

Lord *Panmure* heeft in het Huis der Lords en lord *Palmerston* in het Huis der Gemeenten voorgesteld, om eene dankerkentenis aan het leger, aan de marine en aan de militie te stemmen. De beraadslagingen daarover geopend zijnde, hebben lord *Derby*, de hertog *van Cambridge*, lord *Cardigan*, lord *Granville* en lord *Grey*, in het Hoogerhuis, ten gunste van dat voorstel gesproken, hetwelk dan ook is aangenomen.

In het Lagerhuis heeft lord *Palmerston* de diensten van de land- en zeemagt geroemd, en is over dit voorstel niet beraadslaagd. De heer *D' Israëli* heeft het voorstel ondersteund; doch daarbij tevens de dapheid der Russen erkend. De motie is ook aangenomen.

De *Morning Post* berigt, dat de koningin, den vrede met eene daad van weldadigheid willende laten vergezeld gaan, eene geheele en volle amnestie heeft verleend aan alle personen, die wegens staatkundige vergrijpen zijn veroordeeld. De heeren *Smith O'Brien* en *Trost* zijn daarvan niet uitgesloten.

Bij het Anglo-Duitsche legioen, te Plymouth gekazerneerd, is een opstand uitgebarsten. De soldaten waren ontevreden over het gedrag van hunnen kolonel. Er zijn detachementen artillerie afgezonden, om den opstand te dempen.

— 9 *Mei*. Gek. 93; Sp. 3 pCt. 44½; 1¼ pCt. 24⅛; Rusl. 5 pCt. 104½; 4½ pCt. 94½; Holl. 4 pCt 93; 2½ pCt. 63¼; Sard. 5 pCt. 94; Braz. 99

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Mei.

Indien er geene bijzondere omstandigheden plaats grijpen, dan blijft de doopplegtigheid van den Prins op den 14. Junij bepaald, den jaardag van Marengo en Friedland. Men weet, de Keizer houdt zeer veel van de jaardagen. Men heeft de som van 400,000 fr., voor de doopplegtigheid aan het wetg. ligchaam gevraagd, klein genoemd. Men moet echter wel begrijpen, dat deze som alleen bestemd is, om de kerk van Notre Dame met blaauwe stof te behangen, die met gouden sterren zal bezaaid zijn. De overige kosten der plegtigheid zullen worden gedragen door de stad en door de civiele lijst. De geheele Fransche geestelijkheid zal bij den doop genoodigd worden.

Den 14. gaat het hof naar St. Cloud. Den vorigen dag vertrekt de koning van Wurtemberg en den volgenden wordt eerst de Oostenrijksche aartshertog verwacht. Prins *Oskar van Zweden* ziet men den 16. te gemoet.

Het Staats budget, dat thans is ingeleverd, en dat meer bepaald de uitgaven voor den oorlog betreft, beloopt 1,382,554,161 fr., welke som alleen door supplementoire en buitengewone kredieten en door leeningen is bijeen gebragt. Voor de gewone dienst zijn daarvan slechts 170,415,718 fr. gebruikt, 300,000,000 blijven in kas, zoodat de oorlog dus 912 millioen fr. heeft gekost.

Het drievoudig verbond, den 15 April bij verdrag gesloten, is tot dus verre nog niet door den *Moniteur* medegedeeld, ofschoon het in het Eng. Parlement is ingebragt. Daar het vroeger verdrag tusschen de drie mogendheden door het vredestraktaat was verbroken, heeft Oostenrijk vooral de noodzakelijkheid ingezien zich op nieuw er van te verzekeren, 1°. op dat het zijne finantien herstellen, 2°. zijn overwigt in Duitschland behouden, en 3°. zijn beheer in Italië zou kunnen handhaven. Na hetgeen in de konferentien is gebeurd, en na de rol, die het Oostersch vraagstuk heeft gespeeld kon het Weener hof begrijpen, dat het evenmin kon rekenen op Rusland, als op het in Duitschland altijd naijverige Pruissen, of op Engeland, dat steeds partij vóór Sardinië trekt. Graaf *Buol* begreep, dat er dus niet anders overbleef, dan zich geheel aan Frankrijk aan te sluiten; dit is gelukt. Vandaar het verdrag van 15 April, waaraan Engeland deel neemt, omdat het innig met Frankrijk verbonden is en het ook wil blijven. Oostenrijk hoopt nu eenigermate op Frankrijk te kunnen rekenen, waar het zijne Italiaansche belangen erkent, en de komst van aartshertog *Maximiliaan* en de mogelijkheid van de reis van keizer *Frans Jozeph* kunnen slechts de strekking hebben het verbond tusschen de beide Roomsche grootmagten inniger te doen worden.

Het dagblad *Constitutionnel* betoogt in het breede, dat graaf *Walewski*, toen hij de Belgiesche drukpers in het kongres ter sprake bragt, alleen het oog had op de buitensporigheden dier pers, welker strekking het afgrijzen wekt van ieder eerlijk man, en geenszins inbreuk wilde maken op de onafhankelijkheid der Belgen in zake de vrije diskussie over staatkundige aangelegenheden, gelijk sommigen het willen doen voorkomen. De Belgiesche drukpers, dus redeneert het blad, tast dagelijks de Fransche regering met de grootste hevigheid aan, zij doet eveneens omtrent de Belgiesche en behandelt Frankrijk dus niet alleen op den voet der meest begunstigde natie, maar doet het zelfs eene nationale behandeling ondervinden; de regering des keizers nu is boven die aanvallen verheven en men wil de Belgiesche bladen het regt van beleediging niet betwisten, waarin men het kenmerk eener vrije drukpers wil zien. Doch wanneer men de polemiek der beleedigers de volle vrijheid laat, moet men, vraagt het blad, dan ook de polemiek der misdadigers eerbiedigen? En tegen dit laatste is graaf *Walewski* opgekomen, daar het bekend is, hoe zich onder de Belgiesche Natie schrijvers bevinden, die dagelijks tot het vermoorden van den Keizer der Franschen aanzetten en trachten te betoogen welke heilrijke gevolgen zulks hebben zou: en de Belgische Regering moet getuige hiervan wezen, zonder dat zij hiertegen iets vermag te doen, gebonden als zij is door de wet. Verder wordt gewezen, hoe de Regering in Engeland eenigen tijd geleden, toen zich daar een dergelijk geval opdeed, met kracht gehandeld heeft, en gevraagd, waarom men dan ook niet zou trachten in België een gelijk kwaad te keeren, en dit alleen beoogde graaf *Walewski*.

Het *J. des Dèb.* gaat voort met zijne beschouwingen over het vredesverdrag, en bespreekt heden meer in 't bijzonder de verbetering van het lot der Christenen in het Oosten en in hoeverre die door het verdrag is gewaarborgd. Niemand is onbewust van de kwellingen, die de Christenen in Turkije voortdurend hadden te ondergaan; zonder de schandelijke bejegeningen jegens hen gebezigd aan den Sultan te wijten noch aan enkele der hoogste staatsdienaren, van wier menschelijkheid en billijkheid men zich overtuigd rekent, valt het niet te ontkennen, dat er veel goeds beloofd en zelfs te Konstantinopel wordt gedaan, maar dat dit in 't overige Turkije nog jammerlijk daarmede gesteld is. De bepalingen van den *hat-humayoum* zouden zelfs iedereen den lust doen bekruipen te Konstantinopel te gaan wonen; elders echter in Turkije zal het, buiten het oog van den Sultan en van de gezanten nog lang duren, alvorens men echter zich als Christen geheel veilig gevoelt. Die erbarmelijke toestand der Christenen in Turkije heeft aan keizer *Nikolaas* in der tijd de schoonste gelegenheid gegeven aan zijne plannen met Turkije een goeden schijn te geven. Wat was beter te verdedigen wat scheen edeler dan zich de belangen der Christenen in Turkije aan te trekken? Maar het doel van Rusland was met der daad slechts de belangen van de Christenen in bescherming te nemen, om daardoor werkelijk door het algemeen beschermregt, of door de wapenen zich meester te maken van Turkije. Dat was het, wat Westelijk Europa niet mogt toelaten. Rusland mogt zich het monopolie van de goede gevoelens jegens de Christenen niet aanmatigen. Daarom heeft ze bovenal van de regten der Christenen in het Oosten in de voorstellen van Weenen eene hoofdzaak gemaakt. Daarop is gegrond, wat in het vredesverdrag omtrent den toestand der Christenen is opgenomen: het gold daarbij niet alleen de godsdienstige, maar ook de staatkundige regten van de Christenen. Niet alleen de kerken moest men in bescherming nemen, maar ook het leven, de eer, de goederen, de algemeene regten der Christenen en hunne gelijkheid met de Turken. — Heeft Europa echter de zaak der Christenen met kracht ter harte genomen, men mag niet vergeten, dat het daarentegen ook iets gewigtigs heeft gedaan in het belang van Turkije en de Porte. Europa heeft namelijk bij den waarborg van de regten der Christenen, die het op zoo gematigde wijze in het vredestraktaat heeft vastgesteld, ook „de onafhankelijkheid en de onschendbaarheid van Turkijë” gewaarborgd. Men heeft dus niet alleen iets van de Porte gevraagd, maar ook iets haar daartegen verleend: en welk onderscheid is er niet buitendien tusschen het gemeenschappelijk en onpartijdig beschermregt, dat Europa zich over de Christenen aanmatigt, bij het uitsluitend en eerzuchtig beschermregt, dat prins *Menschikoff* voor Rusland eischt. — Daar trouwens de regten der Christenen reeds bij voorbaat te Weenen erkend worden, kan de voorstelling van het beginsel bij de konferentien te Parijs tot geene langdurige diskussien aanleiding geven. Alleen is er sprake geweest over de wijze waarop het beginsel van de waarborging dier regten in het verdrag zou worden opgenomen. Men was in dezen niet van voldoende instruktien voorzien. Rusland liet echter herhaaldelijk uitkomen, dat het de verbetering van het lot der Christenen vooral ter harte nam. Het had daarom ook zoo volgaarne de vredesvoorslagen aangenomen, omdat het de regten gewaarborgd meende en daarmede het doel van den oorlog bereikt. Teregt gaf lord *Cowley* daarop ten antwoord, dat Rusland niet alleen met goede bedoelingen jegens de Christenen in 't Oosten was bezield, maar dat de Westmagten die belangen zeker niet in mindere mate ter harte namen. Trouwens de Westmagten hebben dit getoond, maar daarbij bewezen, dat zij de onafhankelijkheid van Turkije wenschten te bewaren. Daarom hebben de Westmagten het verleenen der vrijheden aan de Christenen niet willen opdringen, maar van den Sultan zelf doen uitgaan; daarom hebben zij zich vergenoegd met eene voor de Porte zoo weinig aanstoot gevende verklaring in het vredesverdrag dat men de hooge waarde van de mededeeling van den *hat humayoun* gevoelde. De Porte vooral wenschte geen sterkeren waarborg in het verdrag opgenomen te zien. Dit neemt niet weg dat de mogendheden, die op het kongres de zaken van Rome en Napels ter sprake hebben gebragt en in Italië hervormingen verlangen, er ook des noodig bij Turkije op zullen aandringen, dat, hoe moeijelijk de zaak ook zij, de regten der Christenen in 't Oosten ten volle worden gehandhaafd, en dat zij de belangen der Christenen in 't Oosten niet minder zullen behartigen, dan die der liberalen in Italie! — Houdt Europa gemeenschappelijk goed toezigt, Rusland kan dan wel eens op nieuw de behoefte gevoelen, die belangen ten kwade te nemen. De verbetering van het lot der Christenen in het Oosten is zeker; het is slechts de vraag zegt het *J. des Déb.*, op wat wijze en door wier bemiddeling die zal plaats hebben. De oorlog en de vrede hebben het beslist, dat het het liberale Westelijk Europa zal zijn, en dat zal zijn pligt doen!

PARIJS, 9 Mei.

De *Moniteur* berigt, dat graaf *Hatzfeldt* gisteren den Keizer de insignia der orde van den zwarten Adelaar benevens een schrijven van Z. M. den Koning van Pruissen heeft overhandigd.

De oudste dramatische schrijver in Frankrijk, *Simonnin*, is den 4. dezer alhier overleden. Hij had den ouderdom van 76 jaren bereikt en meer dan 200 tooneelstukken geschreven, gedeeltelijk als medewerker van *A. Souflé*, *Desangiers*, *Brazier*, *Dumersan*, enz.

PARIJS Vrijdag 9 Mei.

De *Moniteur* deelt heden den toestand van de Fransche bank mede. Die toestand is verbeterd, zonder groote veranderingen. Het bedrag der kontanten is vermeerderd met 16 millioen; de voorschotten op effekten en aandeelen op ijzeren spoorwegen bedraagt 40 millioen. De schatkist is krediteur van 91 millioen. De loopende rekeningen bedragen 196 millioen.

De *Moniteur* verzet zich tegen eene nota van de *algemeene Europeesche maatschappij van scheepvaart*, waarin deze zegt de hoogste bescherming te genieten en op de deelneming van de doorluchtigste personen te mogen rekenen. De *Moniteur* weêrspreekt zulks. De generaal *Ricard*, aide-de-camp van prins *Jerôme*, die als lid van den raad van bestuur van die maatschappij voorkomt, heeft zijn ontslag aan dien prins aangeboden, die het ook heeft aangenomen.

ADVERTENTIEN.

60jarige Echtvereeniging
VAN
RIJK VAN ECK
EN
WILHELMINA LEGEMAAT.

In het bezit van 16 zoo eigene als aangehuwde kinderen, 44 kindskinderen en 6 achterkleinkinderen, dankbaar en feestelijk herdacht op de Hofstede: *de Leemkolk*, bewoond door hunnen jongsten zoon G. VAN ECK.
Cothen den 8. Mei 1856.

⁂ Getrouwd:
A. J. VAN HUFFEL
en
J. SCHELLINK.
Utrecht, 8 Mei 1856.

⁂ Getrouwd:
J. R. BOEYE, van Schiedam,
en
S. E. HARTEVELT.
Utrecht, 8 Mei 1856.

⁂ Bevallen van eene *DOCHTER* M. HOUTZAGERS, Echtgenoot van
Utrecht, 9 Mei 1856. C. CAMPAGNE Izz.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote, S. E. VAN ROIJEN, beviel heden voorspoedig van een *ZOON*.
Mijdrecht, 8 Mei 1856.
C. VAN WIERINGEN.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, Vrouwe A. J. M. C. J. RöMER, geboren VAN HASSELT.
Utrecht, den 9. Mei 1856.
Eenige kennisgeving.

PARK TIVOLI te UTRECHT.

⁂ De ondergeteekende heeft het genoegen, zijne geachte begunstigers bekend te maken, dat in genoemd PARK op Maandag den 12. Mei 1856, en gedurende het Zomersaizoen (*hetzij gunstig of ongunstig weder*), geregeld iederen Zondag, zal gegeven worden, **Groot Militair Harmonie Concert**, des namiddags ten 6 ure.
Entrée 25 Cents.
J. WOLTERS.

⁂ Zeer vele Kiezers in het district Amersfoort den 13. Mei 1856 hunne stemmen willende uitbrengen op de 4 aftredende leden, zijn, doordien de Heer V. D. BERGH zich niet verkiesbaar heeft gesteld, thans voornemens te stemmen, de Heeren

Mr. A. G. Wijers.
W. C. Voet.
Mr. A. R. van Bel.
Mr. H. Verloren, President der Arrondissements Regtbank te Amersfoort; en noodigen alle hunne medekiezers uit, hunne stemmen op genoemde Heeren uit te brengen.

Hoofd-Kiesdistrict Amerongen.

⁂ Onderscheidene kiezers in dit Hoofd-Kiesdistrict zullen bij de verkiezing van *drie* leden voor de Provinciale Staten op *Dingsdag* 13 *Mei* aanstaande hunne stem uitbrengen op de heeren:

J. A. Baron van Hardenbroek van Hardenbroek.
D. C. J. Harmsen
en
Mr. Y. J. H. de Kock.

Zij noodigen hunne mede kiezers uit zich daarmede te vereenigen.

⁂ In het **Kiesdistrict Benschop** zijn tot Kandidaten voor de Provinciale Staten voorgedragen, de Heeren:

W. G. Storij van Blokland.
Jonkh. J. J. de Geer van Oudegein.
Mr. Y. J. H. de Kock, Burgemeester van Bunnik.
H. van Berkel.

Benschop, 7 Mei 1856.
LYCKLAMA à NYëHOLT.

⁂ Op Zaturdag den 31. Mei 1856, des namiddags ten vijf ure, precies, zal men binnen Utrecht aan het lokaal van Verkoopingen, achter St. Pieter, Publiek verkoopen:

No. 1. Eene kapitale HUIZINGE binnen Utrecht, aan de zuidzijde van de Haverstraat of Gortsteeg, wijk E. No. 126, voorzien van acht Kamers, Keukens, Kelders, Zolder, enz. te aanvaarden 15 Junij 1856.

No. 2. Eene HUIZINGE te Utrecht, aan de zuidzijde van de Agniete straat, wijk A. No. 299, waarin een Voorhuis, Zij- en Opkamer, Keuken, Kelder, vier bovenkamertjes en Zolder.

No. 3. Eene HUIZINGE naast de voorgaande, No. 298, met Kantoortje, Binnenkamer, twee Bovenkamers en Zolder.

No. 4. Drie WONINGEN met een Bleekveld, te Utrecht in de Lange Rietsteeg, wijk G, No. 462, 463 en 464.

No. 5. a 8. Vier WONINGEN te Utrecht, tegenover de Cellulaire Gevangenis, wijk H, No. 702 *a*, *b*, *c* en *d*.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES te Utrecht.

ORANJEBOOMEN.

⁂ Op Maandag 16 Junij 1856, des voormiddags 11 ure, zullen op de Buitenplaats *Leeunenburg*, provincie Utrecht, gemeente Sterkenburg, in het openbaar verkocht worden, eene partij ORANJEBOOMEN, waaronder eenige zeer fraaije, zware en goed geconditionneerde.

Dagelijks te bezigtigen na 8 Junij.

TE HUUR:

⁂ een HUIS, bestaande uit twee Benedenkamers, Keuken en een Bovenvertrek, benevens een Bloem- en Moestuin, voor de jaarlijksche som van *f* 80,—. Te bevragen bij C. VAN DER MANDEN, aan den Stadsdam nabij Utrecht.

⁂ Als **Tabakskerver** wordt gevraagd een geschikt persoon, zijn vak kundig, alsmede nog iemand die als ordentelijk **Timmerman** in diezelfde fabrijk kan fungeren. Brieven franco letter A. aan het bureau dezer Courant, met duidelijke opgave van woonplaats, laatste betrekking, enz.

⁂ Men verlangt op een Buiten bij Zeyst, voor de morgenuren, eene Jufvrouw van de P. G., om een Meisje van 11 jaren grondig Onderwijs te geven in de Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen, benevens Aardrijkskunde en Geschiedenis, daarbij is het Onderwijs van Piano en Zang hoofdvereischte. Iemand hierop reflecterende, vervoege zich tot nadere inlichting met franco brieven onder lett. O. bij J. W. EVERSZ, Boekhandelaar te Zeyst.

⁂ **OPRUIMING** van eene partij PENDULES, BRONSWERKEN, CRISTALLEN, PORCELEINEN, SPIEGELS enz. beneden fabrieksprijzen. M. A. F. REUSER.

L. HANAU

⁂ heeft heden ontvangen: eene schoone partij, pas uitgekomen **Fransche, Engelsche** en **Duitsche Galanterien.**

NB. Voorhanden: eene groote partij **Pakkisten.**

FIJNE GENUA OF TAFEL-OLIE.

⁂ HERMAN VAN DEVENTER, op den Dijk te *Zwolle*, Hoofd-Dépothouder voor het Koningrijk der Nederlanden voor de HH. SERIJ PELZ & COMP, te *Genua*, adverteert door deze, dat de prijs der **Genua Olie**, van heden af is, aan het Hoofd-Dépôt **65** Ct. en aan de onderstaande Dépôts à **70** Ct. de Flesch.

J. M. Porton, Utrecht.	*J. S. Wijnthal*, Deventer.
Köthe en Hulster, Nieuwendijk, Amsterdam.	*L. A. Kuhler*, Beverwijk.
	J. W. Laane Jz. Steenbergen.
B. Frankamp, Delft.	*C. P. Rogier Cz.*, Bergen op Zoom
W. J. Berends, Harderwijk.	
G. H. Dijkerman, Zutphen.	*H. Moolhuizen*, Ysselstein.
G. Y. Roos Jr., Arnhem.	*A. Asman*, Wageningen.
J. W. v. Aken, Apeldoorn.	*A. van Dijk*, Breda.

Aanvragen om dépôts voor plaatsen waar die niet bestaan, franco aan het hoofddépôt.

⁂ DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een onvergelijkelijk geneesmiddel in gevallen van *ongesteldheid* der vrouwen eigen. De dochter van Mevrouw Z......, te Groningen, bevond zich sedert geruimen tijd in een zeer slechten staat van gezondheid; hare moeder deed haar onderscheidene geneesmiddelen gebruiken, zonder dat de jonge jufvrouw de minste verbetering in haren toestand ondervond. Eindelijk besloot zij de pillen van *Holloway* aan te wenden, waardoor de ongesteldheid in drie weken tijds aanmerkelijk verbeterde. Tien dagen later was de zieke geheel hersteld en bevindt zich sedert dien tijd volmaakt wel.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244; en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Marktberigten

Amersfoort, 9 Mei. Tarwe van *f* 13 tot *f* 14; Rogge van *f* 9,50 tot *f* 10,20; Boekweit van *f* 9', tot *f* 9,50 het mud; Boter van *f* 0,95 tot *f* 1,05 het N. pond.

Amsterdam, 9 Mei. Tarwe prijshoudend; 127 ℔ o. witb. Pools. *f* 580; 128 ℔ o. en n. b. diio *f* 555; 127 ℔ n. Rijn *f* 385.

Rogge tot ruim vorige prijzen; 120 ℔ o. Pruis. *f* 305; 123 ℔ Amerik. *f* 305; 122 ℔ Pommer *f* 288; 121 ℔ ligt gedr. dito *f* 286.

Koolzaad bij voorgaanden marktdag op het najaar L. p. Vl. lager; op 9 vat in Sept., Okt. en Nov. $70\frac{1}{2}$ p. Vl.

Lijnzaad zonder handel.

Raapolie dadelijk en op levering niet williger; op 6/w *f* $48\frac{1}{4}$; vlieg. *f* 47; Sept. *f* $40\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$; Okt., Nov. en Dec. *f* $40\frac{1}{4}$ à *f* $40\frac{1}{4}$ à *f* 40.

Lijnolie in een doen; op 6/w. *f* $33\frac{3}{4}$; vlieg. *f* $32\frac{1}{2}$; Sept., Okt., Nov. en Dec. *f* 31.

Arnhem, 9 Mei. Nieuwe Weit van *f* 13,50 tot *f* 16,75; Rogge van *f* 10,25 tot *f* 11,00; Boekweit van *f* 9,20 tot *f* 9,50; Garst van *f* 5,80 tot *f* 6,30; Vriesche haver van *f* 4,00 tot *f* 4,25; Voerhaver van *f* 3,75 tot *f* 3,80; Wikken van *f* 8,50 tot *f* 9,00; Paardeboonen van *f* 8,80 tot *f* 9,30; Geele Erwten van *f* 10,50 tot *f* 10,70; Klaverzaad van *f* 00,00 tot *f* 00,00. Aardappelen van *f* 2,35 tot *f* 3,10 het Ned. mud. Boter van *f* 0,90 tot *f* 1,20 het Ned. pond.

Sneek, 6 Mei. Boter *f* 45,50. Enkele *f* 46. Aanvoer 1135 $\frac{1}{4}$ en 96 $\frac{1}{8}$ vat. Kaas *f* 34,00 à 39,00. Aanvoer 3772 Ned. ponden.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Mei.	Uren.	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
			N. ℔						
9	2	no.	11.0	762.01	50.0	— 7.2	0.83	0	Betrokken.
	10	no.	15.0	60.93	52.9		84	0	Zw. bewolkt.
10	8	no.	13.0	59.43	50.9		84	0	Idem.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.
AMSTERDAM 9 Mei 1856.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . . $2\frac{1}{2}$	pCt.	63	$63\frac{3}{16}$	$63\frac{3}{16}$
dito dito 3	„	$74\frac{7}{8}$	$75\frac{3}{16}$	$75\frac{1}{8}$
dito dito 4	„	$93\frac{11}{16}$	$93\frac{3}{4}$	$93\frac{3}{4}$
Oost-Indische Leening 4	„	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{1}{2}$	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	102	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{4}$
Obligat. 1828 & 1829 5	„	$100\frac{7}{8}$		
Certifikat. 1831 & 1833 5	„	89		
Certifikaten 1840. . . 4	„	$81\frac{5}{8}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	„	81		
Cert. van Assign. . . 6	„	$62\frac{1}{2}$		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		154	155	
Obligatien. 4	pCt.	$76\frac{3}{4}$		
SPANJE.				
Obligatien . . . . . . $1\frac{1}{4}$	pCt.	$24\frac{3}{4}$		
Binnenl. Schuld . . . 3	„	$39\frac{7}{8}$	40	$39\frac{15}{16}$
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.* 4	pCt.	65		
Oblig. Metalick . . . 5	„	$79\frac{3}{8}$	$79\frac{5}{8}$	$79\frac{7}{16}$
Oblig. N.. 5	„	$84\frac{3}{16}$	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{3}{16}$
dito dito La B. . . . 5	„	$84\frac{3}{16}$	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{3}{16}$
dito dito . . . . $2\frac{1}{2}$	„	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{1}{2}$	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* $2\frac{1}{2}$	pCt.	$51\frac{5}{16}$		
PORTUGAL.				
Obligatiën 3	pCt.	$44\frac{15}{16}$	45	$44\frac{15}{16}$
AMERIKA.				
Venez. Oblig. 6 pCt., nu $4\frac{1}{4}$	„	$28\frac{1}{2}$		
Grenada, Oblig. . . . $2\frac{1}{2}$	„	17	$17\frac{1}{8}$	
Mexiko, Obl. 1851 £100 3	„	$21\frac{1}{4}$	$21\frac{1}{2}$	
Noord-Amerik. Am. Bank-act.		$1\frac{1}{2}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 111 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Buitengewone vergadering

DER

STATEN VAN DE PROVINCIE UTRECHT.

Avondzitting van Dingsdag 22 April.

(*Vervolg.*)

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de Komm. niet zooveel aan de eene of andere uitdrukking hecht, maar gemeend heeft, in verband met het reglement van Gedeputeerde Staten, het anders te moeten uitdrukken, zij is daartoe gebragt door art. 16 van het bestaande reglement. Art. 149 is korter, maar het beginsel niet juist, want het is in het projekt-Reglement van Gedep. Staten niet in toepassing gebragt. Art. 136 is alzoo geredigeerd, omdat het Reglement van 1831 wordt vervangen, en in dat Reglement, een gelijkluidend artikel met art. 136 voorkwam.

De *Voorzitter* zegt in den stand der diskussie geene aanleiding voor zich zelven te zien, om een daartoe strekkend voorstel te doen, ingeval de Komm. dit niet doet, aangezien hem geen verschil van gevoelen gebleken is. Wel heeft een lid eene wijziging voorgesteld, doch die zal nu geen punt van behandeling uitmaken, en eerst na art. 138 ter sprake komen. Spr. zal dus zijnerzijds nog geen voorstel doen.

De heer *Ackersdijck* vermoedt, dat bij de Komm. eene zekere begoocheling plaats heeft omtrent de redaktie van het artikel. Spr. komt het voor, dat wat de Komm. bedoelt volkomen wordt uitgedrukt in art. 149. De Komm., zegt Spr., is van oordeel dat aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden meer moet worden opgedragen dan in het plan van Gedep. Staten; maar toch staat in art. 136 hetzelfde als in art. 149: in beide plannen is aan het kollegie groote bevoegdheid voorbehouden; doch de uitzonderingen zijn meerder in het ontwerp van Gedep. Staten dan in dat der Komm. Van beiden zou men kunnen zeggen, "alle bevoegdheid voor zoo ver die niet bij *uitzondering* aan hoofdingelanden is opgedragen." Het is hier alleen de vraag, min of meer uit te zonderen, maar dat heeft met het beginsel niets te doen. De redaktie van het artikel der Komm. acht Spr. zeer ongelukkig en duister. Er staat "en hiervan bij dit reglement niet is afgeweken"; waarvan afgeweken? vraagt Spr., van de bevoegdheid? van de medewerking? De bedoeling der Komm. is goed geweest, maar zij is in het artikel niet duidelijk uitgedrukt, terwijl men in art. 149 van het reglement van Gedep. Staten leest, wat de Komm. bedoelt. Of men meer of minder zal uitzonderen, dat zal nader blijken. Nu is het nevelachtig in dit artikel aangeduid.

De heer *v. Hoytema* herhaalt, dat de Komm. niet veel prijs stelt op het behoud van hare uitdrukking, en Spr. gelooft ook niet dat er een art. te maken is, waarop geene aanmerkingen zouden kunnen vallen. De Komm. is uitgegaan van het denkbeeld, dat aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden geene magt wordt gegeven; het kollegie had de magt, en alleen de uitzonderingen moesten bij dit reglement bepaald worden. Spr. erkent gaarne dat art. 136 niet noodig ware geweest, evenmin als art. 149 van Gedep. Staten, maar in den geest der Komm. is het beginsel, in art. 149 gelijk het nu staat, niet goed in exekutie gebragt; er moet worden opgegeven al wat niet wordt ontnomen. Wat overigens betreft de onduidelijkheid der uitdrukkingen en waarvan niet is afgeweken waarop door den vorigen Spr. gewezen is, doet Spr. opmerken, dat de bedoeling hiervan is, voor zoover andere bepalingen de magt van het kollegie niet beperken, b. v., met betrekking tot geldleeningen als anderszins.

De *Voorzitter* acht zich verpligt een enkel woord in het midden te brengen ten aanzien van het voorstel van Gedeputeerde Staten, in zoover het ook ten aanzien van het thans ter sprake gebragte artikel afwijkt van het voorstel der Komm. Zonder thans te willen beslissen wat het juiste standpunt is, wenscht Spr. toch te doen opmerken, dat het onderscheid tusschen beide stelsels gelegen is in het begrip der zaak. De Komm. is, naar Spr. voorkomt, en blijkens de redaktie van art. 136 en hetgeen zij in art. 29 van het verslag zegt, uitgegaan van het denkbeeld, dat de oude dijkbrieven en ordonnantien eigenlijk het onderwerp bleven regelen, en dit reglement daarin slechts eenige wijziging moest aanbrengen. Spr. meent in deze stelling eenigen twijfel op te merken. De Komm. stelt namelijk die oude dijkbrieven en ordonnantien als konstitutieve titel vast, maar indien zij als zoodanig beschouwd worden, twijfelt Spr. of er bevoegdheid tot wijziging bestaat. Gedep. Staten beschouwden de zaak uit een ander oogpunt: zij meenden, dat het beheer in den vollen omgang behoorde geregeld te worden. Zij hebben dus de oude dijkbrieven en ordonnantien ter zijde gesteld, met weglating van wat hun op de tegenwoordige omstandigheden minder toepasselijk voorkwam. Gedep. Staten hebben het beheer geregeld. Dit zegt, Spr., is misschien goed, misschien niet goed, maar volgens het beginsel der Komm. heeft men het beheer niet volledig geregeld, maar slechts gewijzigd en de oude dijkbrieven en ordonnantiën behouden. Er bestaat dus groot verschil van stelsel, en dit heeft invloed op de redaktie. Vandaar dat de Komm. kon zeggen "welke het, krachtens deszelfs instellingen, in verband met de bestaande wetten en reglementen bezit" wat in het stelsel van Gedep. Staten niet te pas kwam, omdat de Komm. het bezit van bestaande instellingen in hare protektie nam, hetgeen niet het geval was bij Gedep. Staten, want wat op het oogenblik bezeten werd vervingen zij door eene nieuwe regeling. Van daar zegt Spr. het verschil tusschen art. 136 der Komm. en 149 van Gedep. Staten, niet alleen in redaktie maar ook in het begrip der zaak. Spr. wil het begrip der Komm. niet bestrijden, maar heeft eenvoudig willen konstateren dat het verschil in begrip tusschen de Komm. en Gedep. Staten noodwendig in de redaktie moest teruggevonden worden.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat die verschillende zienswijze de moeijelijkheid zou opleveren om te beslissen tusschen twee beginselen. Spr. geeft in bedenking of die moeijelijkheid niet is te ontgaan, zelfs in het plan der Komm. De Komm. verlangt namelijk, dat aan het kollegie niets worde ontnomen, wat niet bepaaldelijk staat aangeduid als aan anderen opgedragen, en die bevoegdheden acht zij te berusten op oude instellingen, dijkbrieven en ordonnantien. Maar, zegt Spr., wij hebben die niet voor ons. Wat zijn al die bevoegdheden? Wat in het ontwerp van Gedep. Staten hun wordt opgedragen is al het beheer; en wanneer men aannam, dat de bevoegdheid moest gezocht worden in de dijkbrieven en ordonnantien, dan zou dit eene soort van mozaïk zijn. Maar art. 149 geeft *alle* bevoegdheid. Nu is het wel mogelijk dat dan meer gegeven wordt maar niet minder, want meer dan *alles* is er niet. Door dit artikel denkt Spr. dus, dat voldaan wordt aan den wensch, om het kollegie niets te ontnemen: men geeft het alle beheer; men kent het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden beheer toe in den volsten omvang, meer is er in de brieven niet te vinden. Als dus het artikel van Gedep. Staten wordt aangenomen, dan voldoet de vergadering ten volle aan den wensch der Komm. Daartoe, zegt Spr., bestaat ook reden, want men wenscht niet aan te nemen dat het eigenlijk beheer berust bij de vereenigde vergadering, en het kollegie uitsluitend de uitvoerende magt zoude bezitten. Het bestuur van een grootwaterschap is zoo eigenaardig, dat Spr. niet dat scherpe onderscheid tusschen wetgevende en uitvoerende magt zou willen maken. De omstandigheden kunnen zoo zijn, dat nu en dan eene diktatoriale magt noodig is, en het kollegie te gelijk als wetgevende en uitvoerende magt moet optreden. Heeft het nu *alle* beheer, dan vereenigt het de wetgevende en uitvoerende magt in zich, alleen behoudens de uitzonderingen, in het reglement voorkomende. Bij nadenken, dunkt Spr., zal de Komm. zeggen: "wij kunnen niet meer verlangen."

De heer *Menso* zegt, zich te vereenigen met de beschouwing van den heer *Ackersdijck* en ook met de redaktie van Gedeputeerde Staten. Spr. wenscht echter de vergadering kenbaar te maken, dat de slotbepaling van het artikel der Komm., "welke het, krachtens deszelfs instelling in verband met de bestaande wetten en reglementen bezit," aanleiding kan geven tot verschil. Er kunnen zaken zijn die tot het dijkbestuur behooren, en nu zegt men, het kollegie zal het beheer daarover behouden, wanneer zij niet behooren tot zaken waarmede hoofdingelanden in aanraking komen; wanneer dus de redaktie der Komm. behouden bleef onder bijvoeging dat alles bij het bestuur berust, kan het kollegie ook over alle zaken buiten het reglement magt van uitvoering hebben, omdat al wat niet is uitgesloten onder de bevoegdheid blijft behooren, en kan die redaktie dus aanleiding tot verschil geven, hetgeen Spr. een reden te meer acht om de redaktie van Gedep. Staten te verkiezen.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de komm. in het verslag de grond heeft bloot gelegd, waarom zij art. 149 heeft veranderd. Deze, zegt Spr. was niet, omdat dit art. in strijd was met het beginsel in art. 136, maar omdat art. 149 strijdig is met de volgende bepalingen. Het kollegie toch zou daardoor de dagelijksche uitvoering en dagelijksche leiding verkrijgen, en dat is een onjuist standpunt; het moest behouden wat het had, maar kreeg niets en dit is dus in strijd met het beginsel in art. 149 uitgedrukt. De reden, zegt Spr., waarom de komm. eene andere redaktie aangenomen heeft, is deze: moet de wetgever, die het reglement maakt, iets geven of ontnemen? Men moet iets ontnemen, en nu behoeft men slechts te regelen, wat men wil ontnemen. Bij art. 149 nu heeft men iets gegeven, doch zeer beperkt, de dagelijksche leiding, maar het geldelijk beheer heeft men aan dijkgraaf, hoogheemraden en hoofdingelanden laten verblijven. Wil men dit zoo, dan moet ook het artikel van Gedeputeerde Staten beter zijn, terwijl anders dat der komm. beter is. Het beheer verblijft bij het kollegie, er wordt alleen beperking gemaakt. De komm. heeft het denkbeeld dat de Staten niet geven maar iets laten behouden wat het kollegie bezat en dit zuiver willen uitdrukken.

Het amendement van den heer *Ackersdijck*, om art. 136 te vervangen door art. 149 van het ontwerp van Gedep. Staten wordt nu met 21 tegen 10 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren: *Hartjens*, *v. Tuijll v. Zuijlen*, *Verloren*, *v. Beeck Calkoen*, *v. Asch v. Wijck*, *Metelerkamp*, *Strick v. Linschoten*, *de Beaufort*, *Hoytema* en *Huijdecoper v. Maarsseveen.*

Hierop wordt art. 137 zonder omvraag aangenomen.

Art 138. Het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden heeft het regt, de ter uitoefening zijner bevoegdheid noodige inlichtingen, hetzij door eene kommissie uit zijn midden, hetzij schriftelijk, van alle gemeente- en polderbesturen, in den ring van het hoogheemraadschap gelegen, te vorderen. Die besturen zijn verpligt de gevraagde inlichtingen te geven. (*art. 151 ontw. regl.*)

De heer *Verloren* stelt namens de Komm. voor het woordje *en* voor *polderbesturen* weg te laten en achter *polderbesturen* te voegen "en andere waterschappen;" om het in verband te brengen met art. 72, en dus tot meerdere gelijkvormigheid met het vroeger aangenomene.

De heer *Ackersdijck* zegt heden morgen eene vraag tot de Komm. gerigt te hebben, waarop hij in de drukke diskussie geen antwoord ontving. Spr. duidt dit der Komm. niet euvel, want zij stond niet in onmiddelijk verband met het toen behandelde, maar met art. 72. Het was niet hetgeen men noemt eene *question oiseuse*. Nu doet zich hetzelfde onderwerp op nieuw voor, en vindt de vraag hare toepassing. Er wordt gesproken van het opleggen van verpligtingen aan de besturen van andere waterschappen. De vraag was, of dat ondergeschikte waterschappen zijn? Nu heeft Spr. vernomen, dat de waterschappen te midden of nabij dat van den Lekdijk onafhankelijk en niet aan het kollegie onderworpen zijn; en nu rijst de twijfel: kan aan een waterschap het regt worden toegekend rekenschap te vorderen van andere waterschappen? De omstandigheid dat die kleiner zijn kan niet wegen. Zouden wij iets dergelijks bij de gemeentebesturen kunnen doen, vraagt Spr., en zeggen, de burgemeester van Amersfoort of Montfoort zal verpligt zijn berigt in te zenden aan den burgemeester van Utrecht, wanneer deze dat vraagt? Die burgemeesters zouden dan kunnen zeggen, wij hebben hetzelfde regt, want eene grootere stad heeft geene suprematie boven kleinere; daar bestaat geene suprematie en hier evenmin. Dat die verpligting besta komt Spr. goed voor, doch waarom, vraagt hij, haar niet tot aangrenzende waterschaps-besturen onderling uitgestrekt, maar juist het beginsel aangenomen dat alleen groote besturen het regt hebben aan kleine rekenschap te vragen? Hebben de kleine waterschappen daartoe dan geen regt? Wanneer b. v. *Bijleveld* mogt verlangen bekend gemaakt te worden met hetgeen in het waterschap van den Lekdijk omgaat, zou het dit dan niet mogen vragen? Zou dit niet in het algemeen bepaald dienen te worden? Spr. zou er voor zijn, om elk waterschap te verpligten tot het geven van inlichtingen en berigten. Zoo als de bepaling nu is, komt zij niet overeen met de zuivere beginselen van staatsregt. Elk waterschap, zegt Spr., is onafhankelijk en moet dus wederzijdsch gelijke regten hebben.

De heer *Verloren* moet betreffende de opmerking van den heer *Ackersdijck* omtrent de zelfstandigheid der waterschappen, gelegen in den ring van de Lekdijk, verklaren, dat zij van hunne handelingen geene verantwoording schuldig zijn of door het kollegie van den Lekdijk daartoe kunnen geroepen worden, doch het geldt hier, zegt Spr., het maken van een reglement voor een dijksbestuur van grooten omvang en van groot belang, en waarbij ook de kleinere waterschappen moeten geacht worden eenigzins ondergeschikt te zijn aan het grootere van den Lekdijk, waarvan zij een onderdeel uitmaken. Van rekenschap geven, zegt Spr., is hier geen sprake; er wordt alleen gesproken van het geven van *inlichtingen*, en de verpligting tot het geven dier inlichtingen. Men heeft reeds breedvoerig het punt behandeld, dat dit regt aan het kollegie toekomt en men bevoegd is die bepaling op te nemen, waar het in het belang van het onderhavig dijksbestuur noodzakelijk en nuttig kan geacht worden inlichtingen te bekomen omtrent hetgeen in zijn ressort omgaat. Spr. ziet niet in, dat die bepaling hier schaden kan; Spr. ziet niet in, waarom die bevoegdheid niet gegeven zou worden. Men heeft immers, en ook de vorige Spr, gewezen op het algemeen belang van deze regeling, en dan kan de beperking eener bevoegdheid waarvan zoovele belangen kunnen afhangen niet ter sprake komen. De opmerking betreffende de steden is overigens niet juist, want de eene stad ligt niet in de andere, maar de waterschappen liggen wel in den ring van den Lek-

dijk, en het voorbeeld der steden gaat dus niet op. Maar juist omdat die waterschappen in het ressort van den Lekdijk gelegen zijn staan zij in naauw verband met het bestuur van dat waterschap, en daarom moest die bepaling naar het oordeel der Komm. in het reglement worden opgenomen.

De heer *Ackersdijck* zegt het belang der zaak niet ontkend te hebben, en hij verlangt ook dat het voorschrift kan worden opgenomen, maar niet gelijk het nu luidt. Het komt Spr. gevaarlijk voor van het beginsel van gelijkheid af te wijken. Men zegt: er wordt geen rekenschap gevraagd, het zijn alleen inlichtingen; maar waarom, vraagt Spr., mag dan het groote waterschap die aan de kleine vragen en de kleine niet aan groote noch kleine? Het belang kan wederzijdsch zijn. Spr. zou dus aannemen, dat de verpligting ook wederzijdsch moest zijn. Welligt ware het doenbaar dit zou uit te drukken, dat het groote waterschap inlichtingen zal kunnen vragen, waartegen het die ook aan de andere waterschappen zal geven. Het zijn gelijke besturen en men kan niet wel het een het regt geven tot het vragen van inlichtingen aan het andere, en van het andere vorderen dat het die geve, zonder hiervan eene wederkeerige bepaling te maken. Spr. zou er voor zijn eene inlassching te maken, die dat regt ook aan kleine geeft.

Den heer *van Beeck Calkoen* zegt, dat de Komm. mede deze vraag besproken heeft, en het artikel uit het ontwerpreglement van Gedep. Staten heeft overgenomen, omdat het, hoewel dit in zeer weinige gevallen zal plaats hebben, toch mogelijk ware, dat inlichtingen in het belang van het waterschap werden gevraagd.

De *Voorzitter* is van oordeel, dat de opmerking alleen betreft de vraag of niet aan de waterschappen onderling wederkeerige bevoegdheid behoort te worden gegeven tot het vragen van inlichtingen. Nu zou Spr., ofschoon niet ontkennende dat het misschien in sommige gevallen nuttig kon zijn, dat die wederzijdsche mededeelingen plaats hebben, meenen dat tegen dat beginsel geen overwegend bezwaar bestaat; maar moet men, waar het uitsluitend het reglement van den lekdijk geldt, ook algemeene verpligtingen voor andere waterschappen geven, zou men dit niet veeleer moeten laten verblijven voor de behandeling van een algemeen polderreglement? Dit is de vraag welke Spr. gaarne aan het oordeel der vergadering onderwerpt, en meent zij dit laatste, dan verdient de zaak wel behartiging bij de behandeling van een algemeen polderreglement, maar hier behooren algemeene bepalingen minder te huis.

De heer *Ackersdijck* is volkomen van het gevoelen van den vorigen Spr.; maar zegt, dat dit niet uitsluit, dat, nu men over den ring en over de verpligtingen van in dien ring gelegen waterschappen handelt, ook aan het bestuur van het groot waterschap de verpligting van wederkeerigheid kan worden opgelegd, en dat voert Spr. er toe om voor te stellen de bijvoeging van »het kollegie zal eveneens inlichtingen geven aan besturen van polders en waterschappen in den ring gelegen, wanneer die verlangd worden."

Den heer *Menso* komt het voor, dat de in het midden gebragte bezwaren geheel ter zijde kunnen gesteld worden. Gelijk de bepaling luidt is zij onschuldig, want er is eenvoudig gezegd, wat het waterschap zal vermogen, en waartoe de besturen verpligt zullen zijn; maar er ontbreekt wat het gevolg zal zijn van het niet nakomen dier verpligting, dat verblijft alleen aan de welwillendheid. Spr. zou meenen, dat alle waterschappen en alle gemeentebesturen aan het kollegie inlichtingen kunnen vragen, en het kollegie die uit welwillendheid geven zal en omgekeerd. Het artikel kon dus geheel vervallen. Het vermogen om inlichtingen te vragen heeft het bestuur toch; maar, nu het in het reglement staat, zou het er in kunnen blijven gelijk het is, omdat het niemand in zijn regt kan krenken.

De *Voorzitter* maakt de opmerking, dat, als het stelsel van den heer *Menso* door moest gaan, hij het niet alleen wenschelijk zou achten, maar zelfs der vergadering raden zou het artikel weg te laten, want indien Prov. Staten verpligtingen opleggen en die besturen niet gehouden zijn daaraan gevolg te geven, dan zou Spr. het beneden de waardigheid der vergadering achten zoodanige voorschriften te maken. Maar Spr. meent niet, dat dit het geval is; hij gelooft, dat, zoo de Prov. Staten reglementen maken en verpligtingen opleggen aan besturen, en die besturen zich daartegen verzetten, er gelukkig in onzen staat, in elke welgeordende staat nog genoeg kracht is, om het tot hun pligt te brengen.

De heer *Bastert* is er voor ter vermijding van alle moeijelijkheden art. 138 weg te laten; en doet dienovereenkomstig een voorstel. Spr. gelooft dat het noodig is inlichtingen in te winnen, de dijkgraaf die in zal winnen, wijl het tot de attributen van dijkgraaf en hoogheemraden behoort. Hij beroept zich op het reeds aangenomen art. 72.

De heer *v. Hoytema* zegt: dat het artikel, naar zijne bijzondere meening is overgenomen, uit art. 95 der provinciale wet, terwijl in de volgende alinea de poenaliteits-bepaling voorkomt. Bij prov. Staten zegt Spr. was daar reden voor, want die hadden het regt niet, tenzij uit de wet. Nu is het artikel hier eigenlijk overgenomen om het belang van de zaak, en heeft men er niet zoozeer aan gedacht of men van een waterschap kan vorderen wat daar aan ondergeschikte besturen wordt opgelegd. Bezwaren dunkt Spr. zal men niet ontmoeten, want er zal genoeg welwillendheid bestaan, doch hij gelooft dat als het niet in het reglement staat, de zaak even goed marcheren zal.

De heer *Ackersdijck* betreurt het, dat zijne opmerking aanleiding geeft tot het voorstellen eener wijziging, welke zoo geheel tegen zijn gevoelen strijdt; hij acht de verpligting nuttig en noodig, en gelooft, dat, als zij is uitgedrukt, er ook middelen zijn, om haar kracht te geven. Hij ziet geen bezwaar om het regt tot het vragen van inlichtingen toe te kennen; maar wil ook, dat dit regt aan de andere partij worde toegekend; dan kan geen van beiden zich beklagen. Het artikel behoort, volgens Spr., niet te worden verworpen.

De heer *van Asch van Wijck* merkt op, dat het amendement van den heer *Ackersdijck*, de bevoegdheid tot het vragen van inlichtingen, welke hij aan de waterschappen binnen den ring gelegen wenscht te geven, geheel onbeperkt laat; ten gevolge waarvan de verpligting van het kollegie om inlichtingen te geven zich zou uitstrekken tot alle mogelijke inlichtingen die men mogt goedvinden te vragen. Volgens art. 138 is ten opzigte van het kollegie van den Lekdijk die bevoegdheid beperkt tot de inlichtingen, die het *ter uitoefenieg zijner bevoegdeid noodig* heeft; volgens het amendement daarentegen zou aan de overige waterschapsbesturen de bevoegdheid gegeven worden om alle inlichtingen te vragen die zij verlangen mogten en zou die bevoegdheid derhalve niet beperkt zijn tot de inlichtingen die zij ter uitoefening hunner bevoegdheid in hunnen kring *noodig* mogten hebben. Zoo zou aan het kollegie van den Lekdijk eene meer uitgestrekte verpleging worden opgelegd, dan aan de waterschapsbesturen binnen den ring van den dijk gelegen.

De heer *Ackersdijck* zegt dat zoo dit in zijn artikel lag, zulks geheel tegen zijne bedoeling zoude zijn, doch hij kan zich niet voorstellen dat indien men zegt, grootere zullen kunnen vragen en »eveneens" dit iets anders dan dezelfde soort van inlichtingen kunnen zijn. Het gevaar voor die uitbreiding bestaat z. i. niet.

De heer *van Beeck Calkoen* acht het 't wenschelijkste zich uu te vereenigen met het gevoelen van den heer *Bastert*. Spr gelooft niet, dat het onderwerp van zooveel waarde is; hij kan zich niet voor den geest brengen, dat gedurende zijne 21 jarige betrekking bij den dijk eene gelegenheid is voorgekomen waarbij de bepaling van toepassing zou zijn geweest. Spr. acht de zaak van niet genoegzaam gewigt, om er lang bij stil te staan.

De *Voorzitter* zegt, dat nu leden die met de zaken van den dijk bekend zijn het amendement van den heer *Bastert* verdedigen, het eenigzins moeijelijk is zijnerzijds dat denkbeeld tegen te spreken; maar Spr. erkent toch dat het wegvallen van het artikel niet van alle bezwaren ontbloot is. Daar gelaten welke aanrakingen geacht kunnen worden te bestaan tusschen het kollegie en de mindere waterschapsbesturen. Zoo is er, zegt Spr., ook sprake van gemeentebesturen, wier verpligting dan ook zou vervallen, en die meent Spr. dat bepaald moet blijven bestaan. Spr. meent, dat het kollegie meermalen inlichtingen van gemeentebesturen noodig heeft, en met het artikel vervalt ook de verpligting tot het geven dier inlichtingen. Werd het amendement aangenomen dan zou men daaruit kunnen opmaken, dat die verpligting niet wierd verlangd, en daarom meent Spr. tegen het amendement te moeten waarschuwen.

De heer *van Beeck Calkoen* zegt den vorigen Spr. dank voor de gegeven teregtwijzing. Spr. had het amendement niet genoeg verstaan en wist niet, dat er sprake van was van gemeentebesturen. Het belang der gemeente inlichtingen erkent hij zeer.

De heer *Menso* merkt op, dat de weglating geen inbreuk kan hebben op het regt tot het vragen van inlichtingen aan de gemeentebesturen. De verpligting van het gemeentebestuur in dezen is bepaald bij oude keuren, en daarin wordt wel bepaald gezegd, dat, als de schout de inlichtingen niet geeft, er middelen zijn, om hem daartoe te verpligten. De keuren meent Spr. dat toch van kracht blijven.

Het amendement van den heer *Bastert* wordt nu in stemming gebragt en met 30 tegen 2 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *Menso* en *Bastert*.

Het voorstel van den heer *Ackersdijck* werd daarna insgelijks verworpen met 25 tegen 6 stemmen. Voor hebben gestemd de heeren *de Heus*, *Ackersdijck*, *v. Beeck Calkoen*, *Vos*, *Huydecoper v. Maarsseveen*, *Voortman*. *Strick v. Linschoten* en *Jongeneel*.

Aan de orde zijn de voorstellen van den heer *Bastert*, strekkende tot toevoeging van 2 nieuwe art. 85, 138, en tot weglating van art. 139. Dit voorstel niet genoeg ondersteund wordende, komt niet in behandeling. De beraadslagingen worden nu verdaagd tot den volgenden morgen ten 11 ure.

Zitting van Woensdag 23 April.

Tegenwoordig zijn 31 leden. Afwezig de heeren *Ras*, *Munnicks v. Cleeff*, *Kien*, *v. d. Bergh*, *de Louter*, *Vos*, *de Geer v. Oudegein*, *v. Nooten*, *Voortman*, *Huydecoper v. Maarsseveen* en *Hartjens*.

De Voorzitter deelt mede, dat de heeren *de Geer v. Oudegein* en *Hartjens* berigt hebben ingezonden, dat zij verhinderd worden de vergadering bij te wonen.

Hierop worden de beraadslagingen over het reglement voor den Lekdijk bovendams heropend en komt in behandeling art. 139.

Aan het kollegie van dijkgraaf en hoogheemraden blijft het beheer der geldmiddelen opgedragen. In vereeniging met hoofd-ingelanden, wordt door hetzelve besloten tot:

a. het koopen, ruilen of vervreemden, het bezwaren of verpanden van onroerende goederen, Staats-effekten, schuldbrieven en vorderingen van het hoogheemraadschap.

b. het treffen van dadingen.

c. het doen van geldleeningen en het vaststellen der voorwaarden daaromtrent.

d. het uitstellen of veranderen van den termijn van aflossing van bestaande leeningen of betalingen van renten. (*art.* 153 *ontw. regl.*)

De heer *Verloren* stelt, namens de Komm., eene kleine wijziging ter verduidelijking voor. Sub lett. *b* leest men »het heffen van dadingen;" dit komt de Komm. te algemeen voor, en zij wenscht er dus achter te voegen: »in zaken van burgerlijk regt."

De heer *Ackersdijck* zegt dat in dit art. eenige onderwerpen worden bepaald, welke aan de Komm. van zoo overwegend belang zijn voorgekomen, dat zij voorstelt, die te doen behandelen in eene vergadering van het kollegie met hoofdingelanden. Zijns bedunkens is eene kleine wijziging wenschelijk tot meerdere volledigheid. Uitgaande van art. 149 van het ontwerp van Gedep. Staten, dat aangenomen is, gelooft Spr. dat omtrent den inhoud en de strekking van art. 139 en 140 tusschen hem en de Komm. geen verschil bestaat. Zoo hij niet dwaalt, is dit het beginsel: het dijkskollegie heeft alle beheer, behoudens zekere voorschriften en beperkingen voorkomen; en welke zijn nu die voorschriften en beperkingen? Men heeft aangenomen: 1. dat er openbaarheid zal zijn; 2. dat zaken, waarmede het waterschap duurzaam bezwaard zou kunnen worden, zullen worden behandeld in gemeenschappelijke vergadering met hoofdingelanden, 3. de bepalingen over de begrooting, en, men zou hier nog bij kunnen voegen, 4. het maken van keuren. Nu zijn aan de orde, die zaken waardoor het waterschap alieneert of duurzaam bezwaard kan worden. Hiertoe kan niet anders besloten worden dan in eene vereenigde vergadering. Dit aan te nemen is juist; maar dan ontbreekt iets in het artikel. In dit artikel komt voor dat over het voeren van dadingen besloten zal worden in de vergadering, maar over het voeren van regtsgedingen niet. Een regtsgeding, zegt Spr., is even gewigtig als eene dading. Kan dus over het eene slechts in dier voege besloten worden, dan ook over het andere. Uit art. 152 van het ontwerp van Gedep. Staten is een punt tot deze rubriek behoorende weggelaten, n. l. omtrent het aanvaarden van legaten of schenkingen. Het aannemen van legaten door voogden wordt niet toegelaten, omdat men zich door het aannemen van een geschenk kan bezwaren. Spr. zal dus omtrent die twee punten eene wijziging voorstellen; neemt men die aan, dan bestaat er geen verschil tusschen de punten in dit artikel opgegeven en die, waaraan de goedkeuring van Gedep. Staten zal gehecht worden. Spr. denkt dat men kan aannemen dat ter vereenigde vergadering gewigtige onderwerpen zullen worden behandeld, en dat die onderwerpen dezelfde moeten zijn welke door Gedep. Staten worden goedgekeurd. Spr. stelt nu als amendement voor, in art. 139 tusschen litt. *a* en *b* in te lasschen »het voeren van regtsgedingen, enz., (als in art. 140 *c*)," en tusschen *b* en *c* »het aanvaarden van aan hetzelve gedane legaten of schenkingen" en, in verband hiermede, in plaats van art. 140 te lezen »de besluiten, in het vorig artikel vermeld, zijn aan de goedkeuring der Gedep. Staten onderworpen."

De *Voorzitter* zegt, dat het eerst in behandeling zal komen het amendement op art. 139 en daarna dat op art. 140.

(*Vervolg hierna.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.